

*חנוכה חט האור בן שאונת היאמט מתחיל הערה כ"ה בכסלו - חולט את
ניצחון האור אל החושק. ניצחון האמכביס אל היווניס. ניצחון הטוהר אל
טטמאה. ניצחון הפוחניות אל החומפנות.*

שלום לכל החברים והחברות

לפני מספר שבועות התקבלו מספר החלטות חשובות ומשמעותיות בקיבוץ:

קבלת תקנון הפנסיה ותוכנית ההעלאה: ציבור החברים היה נוכח בשלוש שיחות קיבוץ שעסקו בנושא ולמרות זאת העבודה שנדרשה מאחורי הקלעים הייתה רבה ומורכבת עוד יותר. צוות הפנסיה עבד באופן רציני, יסודי ועקבי על התקנון תוך לימוד מעמיק של הנושא. התבססנו על מורשתו של יענקל'ה סלע ז"ל שהותיר לנו תשתית טובה ומסודרת ונדרשנו להתאים ולחבר את כל הנקודות. אנו מבקשים להודות באופן אישי לכל אחד מחברי הוועדה ובאופן מיוחד לרחל גולדבורד על הרצינות והיסודיות שהובילה אותנו בסופו של דבר אל התוצאה הסופית. חבר לכך גם ההישג של העלאת פנסיית היעד, שאינה דבר שכיח בקיבוץ מתחדש והדבר התאפשר כתוצאה מעבודה יסודית ובדיקת האפשרויות הכלכליות והתנהלות הכלכלית של הקיבוץ לאורך השנים. כידוע, הנושא כבר בתהליך יישום ונקווה כי יהיה שיתוף פעולה מלא מכל הציבור כדי לצלוח אותו בצורה טובה.

העברת תקציבי החברים לבנקים: נושא זה הינו נושא שעלה לא פעם בהנהלות הקיבוץ מתוך הבנה, כי מדובר בתהליך בלתי נמנע, אם רואים ומסתכלים נכוחה על התפתחות כפר מנחם כקיבוץ מתחדש. לאחר סיום עבודת האסטרטגיה הפיננסית, שהובלה על ידי ההנהלה הכלכלית הובהר, כי ישנה חשיבות לביצוע מהלך זה. אנו ערים לכך, שהמהלך מעלה חששות רבות בעיקר אצל החברים המבוגרים יותר דבר המקבל ביטוי גם בכתבתה של נורית גלינה אך עם זאת הקיבוץ קיבל את המלצת ההנהלות (מזכירות והנהלה משקית) ואנו נקדם את התהליך. על מנת להקל על החברים נוכל להתאים את הקצב לצרכים השונים ונפעל לסיוע פרטני לחברים שירצו בכך על מנת לרכוש בטחון בתהליך. יש לציין, כי דחיית המהלך תפגוש את החברים בגיל מבוגר יותר שהיכולת להסתגל לשינויים תהיה קשה יותר.

תעבורה לפני כחודש התאספו תושבי השכונה המזרחית לדון בנושאי התעבורה בשכונה בה מתגוררים. היה לנו חשוב לקיים את המפגש בפורום שכולל את התושבים והחברים גם יחד. הבקשה והיוזמה לדון בנושא עלתה מתוך התושבים ומצוקת הנושא בשכונה. יחד עם זאת אנו ערים לכך, כי הבעיה קיימת בכל אזורי הקיבוץ. בשיחה עלתה ההבנה כי הנסיעה בשבילי השכונה הפנימיים והחניה סמוך לבית מורידים את איכות חיי התושבים ומסכנים אותם כהולכי רגל. הנוהג בכפר מנחם, כי נוסעים על שבילי הקיבוץ וחונים בסמוך לבית, מייצר בעיות רבות, שכן התשתית ברוב המקומות אינה מתאימה לכך ולטענת מרבית התושבים מורידה את איכות חייהם. מנגד אנו ערים לכך, כי מרבית החברים והתושבים חונים בסמוך לבתיהם..... במצב זה החליטה המזכירות, כי על מנת להפחית את מהירות הנסיעה ולהעלות את בטחון הולכי הרגל יוצבו במפרים. יחד עם זאת, אנו פונים לכל החברים ומבקשים לבחון ולשקול את האפשרות לא לחנות ליד הבית אלא במרחק הליכה. ככל שירבו החברים שינהגו כך תעלה איכות החיים הסביבתית. באותו נושא דנה המזכירות בבקשה לפרוץ דרכים חדשות על שטח ציבורי מרכזי והחליטה כי האינטרס הציבורי במקרה זה גובר על האינטרס הפרטי .

נושא שיוצר הרבה רעש (תרתני משמע) הוא הדשא שמול בית גבע. החברים שגרים מול לבית שמחים על הגברת פעילות השומר הצעיר, אך סובלים מהרעש.עד פתרון ארוך טווח החליטה המזכירות על קיום הפעילות על דשא חדר האוכל.

קליטה- ההחלטות החדשות של מנהל מקרקעי ישראל על עיכוב חתימה על היתרי בנייה לקיבוצים אשר נמצאים במהלך של שיוך דירות במתווה של החלטה 751 יצרו קושי בנושא הקליטה במתווה הנוכחי. מנהלת הפרויקט החליטה להתקדם עם נושא התשתיות עד קבלת היתר מחד ומאיך המזכירות בוחנת אפשרויות קליטה נוספות וזאת על מנת להתקדם במסלול של צמיחה דמוגרפית וקליטת המשפחות אשר נמצאות בתהליך הקליטה ובהמשך משפחות נוספות. אחת הדרכים שכבר עלתה על סדר היום ותחזור ותועלה הינה מכירת זכויות בתי היורשים לחברים חדשים. אנו מעדכנים את ההצעה ונביא אותה להחלטת הקיבוץ.

תקציב 2013 כפי שנהגנו בשנים קודמות התחלנו את העבודה על תוכנית העבודה והתקציב של הקהילה לשנה הקרובה. השנה הבסיס העקרוני להכנת תוכנית העבודה והתקציב הינו העקרונות שנוסחו במסגרת הדיון הערכי והתקבלו על ידי הקיבוץ כעקרונות ליבה. ציר מרכזי שמלווה את הכנת התקציב הנוכחי הוא הגדלת חופש הפרט, לצד שמירה על ערבות הדדית ושמירה על קהילתיות באמצעות עוגנים קהילתיים קיבוציים, בנוסף על העוגנים היישוביים. יש לציין כי אנו רואים לאורך השנים האחרונות שינוי בשיווי המשקל גם בין האגודה הקהילתית לקיבוץ כאשר שירותים שונים עוברים

לניהול האגודה הקהילתית. גם השנה נעבוד על העברת נושאים נוספים לניהול האגודה.

בפועל משמעות הדברים היא סיוע לחברים בתקופות או נושאים בהם נוצר עומס כלכלי משמעותי, אך לא בצורה גורפת לכל החברים. לחברי הצוות שעסקו בתרגום הערכים לעקרונות תקציביים היה נראה נכון לעבור לסייע לחבר במצבים בהם יש מפגש בין הוצאה גבוהה ביחס להכנסתו/ הכנסת המשפחה. הצוות בחן את הנתונים הרלוונטיים והציג את העקרונות למזכירות. במקביל אנו נפגשים עם כל מנהל שירות קהילתי להכנת תקציבו הספציפי. יש לציין כי ישנה מגמה של התייעלות במרבית השירותים והענפים ועל כך ישר כוח לעושים במלאכה. כמובן, שתוכנית שתפחית הוצאות ציבוריות, תאפשר הורדת מיסים שעניינם ערבות הדדית. במחצית הראשונה של ינואר יוצג התקציב ותוכנית העבודה לציבור.

חמוטל ושלומי .

פנינו fe מרכז הפק.

עברנו תקופה לא קלה כשהחזית הגיעה לשערי ביתנו בדמות אזעקות מחרישות אוזניים, שלאחריהם שמענו את רעמי הנפילות, ראינו את היירוטים באוויר של "כיפת ברזל", עד לנפילת טיל שהתחפר בכביש הכניסה לקיבוץ ולמזלנו איש לא נפגע. הפסקת אש נכנסה לתוקפה, מי ייתן ותימשך לעד.

במחצבה – אנו ממשיכים לפעול לקבלת היתר הפעלת המחצבה, הפעולה מתבטאת בחזית המשפטית, וגם באופן בלתי פורמאלי מנסים למצוא דרך שתפרוץ את המחסום הבירוקראטי שמינהל מקרקעי ישראל מעמיד בפנינו .

בלול רבייה כ. מנחם – בגין ההסדר הארצי בענף הלול שכולל גזרות קשות על כל השלוחות החל מהמדגרות, דרך לוליי הרבייה והפטם וכלה במשחטות, נאלצנו להפסיק את פעילות להקת הרבייה לאחר 56 שבועות, כחודשיים לפני הזמן הרגיל, אנו אמורים לקבל ממועצת הלול פיצוי בגין התקופה החסרה, ורק לאחר שגובה הפיצוי יקבע, נוכל לדעת מה הרווח שהלול הביא.

בלול גת – סיימנו ברווח נאה, זוהי הלהקה האחרונה שגידלנו בלול גת, המשבר בענף היה הגורם המרכזי להפסקת הפעילות שהחלה בשנת 2005.

ברפת – אנו ממשיכים בשגרה, המטרה לעמוד במכסת הייצור, להקטין הוצאות, ולשפר את התוצאות המקצועיות הבאות לידי ביטוי בכמות ואיכות חלב לנחלבת, כמות המוצקים בחלב- שומן וחלבון, עם מעט חיידקים .

בימים אלה אנו לקראת סיום סבב פגישות עם מרכזי ומנהלי הענפים כדי לתכנן את תוכנית 2013.

בימים הקרובים הנהלה משקית תשב על הגשת תוכנית לשנת 2013 למגזר העסקי. בעלון הבא, לאחר קיום הדיון, יובאו עיקרי התוכנית לידיעת הציבור.

בהמשך ובתקווה לימים שקטים וגשומים!!!!

רשם: אבי.

בחודש נובמבר ירדו 95 מ"מ גשם

פניה לצבור

שוב הערב מתחיל מוקדם ושוב אנו מטיילים במדרכות המשק בחושך ומגיעים הביתה מוקדם – אבל בחושך.

לאלה שנוסעים בקלנועיות – אוכלוסיה שגדלה עם הזמן – יש בעיה בתנאי החורף - הכבישים ממילא צרים וכשאנשים הולכים שם בבגדים כהים לפעמים אי אפשר להבחין בהם, אפילו אם נוסעים לאט וזה מסוכן!

בקשה אחת מנוסעת בקלנועית - בשעות חשוכות – בבקשה לבשו בגדים בהירים, שיהיה יותר קל לזהות בן אדם שעומד או הולך על הדרך. לטובתכם ולטובתי – עזרו לנו לנסוע בבטחה ובבטחון.

תודה

דליה גולדברג.

73 שנים לכפר מנחם 6.12.1939 - 6.12.2012

זיכרונות מהדר

במרכז הוד השרון אשר בתחומה היה כפר הדר שלידו ישב קיבוץ כרית, הוקמה ככר הקיבוצים. בכיכר אבנים גדולות ועל כל אבן מצוין שמו של אחד הקיבוצים ששהו בהכשרה בהדר, לפני עלייתם על הקרקע להתיישבות קבע. בעקבות הידיעה על האבן שעליה כתוב "קיבוץ אמריקה כרית, הקים את כפר מנחם" יצרו אהרון נירה ושלמה קשר עם עמיחי כהן, תושב הוד השרון אשר כתב ספר על הדר ובו פרק על קיבוץ "כרית" שמו של גרעין השומר הצעיר של יוצאי פולין שהקימו את הקיבוץ. עמיחי כהן היה נער בעת שחברי "אמריקה כרית" שהו בהדר, הוא הזמין אותנו לביקור במקום. עמיחי זוכר שמות של חברים ואירועים רבים, כמו למשל ה"פירוש" של כרית "כתְרוּקים יִשְׁאָרוּ תְּמִיד". עמיחי זימן לביקור שלנו גם את זורה תושבת הוד השרון שהיא ביתו של בעל הפרדס בו עבדו חברי הקיבוץ. נירה ואהרון מספרים: הם לקחו אותנו לסיור למקום בו היה הקיבוץ ואליו גם פונו הילדים במלחמת השחרור. התרגשנו לגלות באתר בריכת מים על עמודים שמתחתיה הייתה מזכירות הקבוץ וכן שדרת ברושים שהובילה לקיבוץ, אלה שרדו מאותם ימים, כמו כן מצאנו יסודות של בתים שזכרנו את מיקומם מימי ילדותינו. המקום העלה זיכרונות רבים משנות הילדות הראשונות ומימי הפינוי. ראינו את מקום הפרדס בו עבדו החברים זכרנו באופן כללי את התשתית של הקיבוץ. התחברנו שם לעבר הקיבוצי והמשפחתי שלנו. היה מאד מרגש, הם הראו לנו גם רחוב בהוד השרון אשר שמו הוסב לכפר מנחם. בתום הסיור ארחה אותנו זורה בביתה והכינה לנו קבלת פנים מפוארת ומרגשת.

לכבוד יום הולדת הקבוץ, ליקטה אוכמה בארכיון מעט זיכרונות מהדר של אותם הימים. בספרו של עמיחי בפרק על כרית מצויות תמונות של חברי קיבוץ מאותה תקופה. עמיחי מצטט בספרו "ימי הדר" את אפרים הרץ שכתב על קיבוץ כרית, שנות השלושים המוקדמות, יום אחד נפלה פה רננת קבוצת בחורים ובחורות, חלוצים שבאו ארצה לבנות ולחדש את המולדת השדודה וההרוסה. ...חלוצי קיבוץ כרית היו בהכשרה בחוץ לארץ ובאו כדי להמשיך כאן, כשכוונתם להתיישבות. הצעירים הקימו את אוהליהם בואדי מערבית לכפר, אחר כך עברו למחנה הקבע (ברחוב ההכשרות של ימינו). שם הם בנו במו ידיהם צריף גדול שהיה חדר אוכל.

והנה גם קבוצה קטנה שקראה לעצמה "המקוואים". ארבעה הם היו: זאב, חיים, יוסל ואיצל. הם ירדו כאן כנפילים ולקחו מבנות המקום עזר כנגדם בעבודות המטבח

והמכבסה, אולם לא עבר זמן רב ויחסי השכנות הטובה בין המקוואים וקבוץ כרית הביאו אותם לידי איחוד ומזיגה מלאה....חברי הקבוץ התאזרחו במקום ומצאו עבודה לכל חבריהם ואף לחברי השלמה מעולי ארצות הברית, ידם הייתה בחקלאות ובבנין... ואף בנגרות שלחו ידם. באותם ימים נטעו את פרדסו של ד"ר לוי וחברי הקבוץ עבדו בקבלנות בחפירת התעלות להנחת צינורות, וקיבלו שני גרוש למטר חפירה. במרוצת הזמן הטביעו חברי הגרעין את חותמם גם על ועד הפועלים ועל לשכת העבודה במקום. למעשה הייתה תקופה שחברי הקבוץ ניהלו את כל ענייני צבור הפועלים בהדר. הזוג הראשון בקיבוץ היה אברהם מ'לה ורוחל'ה. כשהגיעה תורו של הקיבוץ לצאת להתיישבות קבע השתררה במושבה הרגשה שאחים למשפחה עומדים לעזוב, נערכה מסיבה עם מחולות הורה סוערים בליווי שירה אדירה לצלילי המנדולינה של בת שבע, "לא רוצים לישון רוצים התיישבות"

קבוץ "אמריקה-כרית" בהדר:

אם תפנה מכביש השרון בדרך המובילה לכפר הדר, מהלך 25 רגעים, תגיע למחנה קיבוצנו. מחנה שלדעת המבקרים בו הוקם בתבניתיות ובטעם, אולם צר הוא מלהכיל את כל הנפש והרכוש שלנו....הקימונו שוב אהלים, בשביל להקל את מצוקת הדירות השוררת אצלנו. ועתה אין במחננו אף שעל אדמה פנוי. ואין תימה בדבר:הננו מונים עתה 115 חברים ואנו ממשיכים לקלוט את שארית אנשינו מפולין ובעיקר את חברי קיבוצנו הבאים מאמריקה. וילדים לנו 14 .

בראשית 1932 התחלנו כגרעין במרחביה. שהינו תקופה קצרה כפלוגה בקבוץ השומר הצעיר מליטא בפתח תקוה ועברנו ב- 1933 להדר, כקבוץ העומד ברשות עצמו. ידענו לגלות יוזמה משקית ולהניח את היסוד לכמה מפעלים וענפים חקלאיים. רכשנו שתי מכוניות משא המשרתות את הסביבה, הנגרייה המכאנית שלנו מעסיקה בקביעות 3-4 עובדים. יש לנו רפת בת 10 ראש, כן הקימונו מכוורת וחכרנו שטחים לפלחה ולגן ירק. לא בכל הענפים האירה לנו ההצלחה פנים. פה ושם שילמנו שכר לימוד גבוה למדי, אך הסיכום הוא בדרך כלל מעודד....

....היסוד לקיבוצנו הונח ע"י העלייה מתנועתנו בפולין. במשך הזמן קלטנו קבוצה מבוגרי מקוה- ישראל ובשנת 1937 התאחד עם קבוץ ב' מאמריקה. אחוד זה עמד מראשיתו בסימן הצלחה והיה לברכה לכל חלקיו.

הננו גורם רב חשיבות בחיי המושבה, כי אנו מלווים אותה בפעולתנו שנים רבות.חברינו לוקחים חבל פעיל בכל מוסדותיה כיאות לתושבי מושבה ותיקים.

א.מ – מרץ 1939

ועדת בנים:סכום שנה ותוכניות ל- 2013

בשנה החולפת המשכנו במהלך של החלפת מזגנים בחדרי הצעירים, שינינו החלטה קודמת שלא להשקיע בדירות קהילה, שעתידן לא ברור והחלפנו גם בהן מזגנים (שניתנים להעברה בקלות בעת הצורך).

בשנה הבאה עלינו לטובה אנחנו מתכננים לעשות שיפוצים בכמה מן הדירות, תלוי כמובן באישור ובמימון של הקהילה.

התחלנו לבדוק את תקנון קרן ההשתלמות (ההסדר החדש ללימודים החל מילדי 1988), אם ומה צריך לשנות בו בעקבות השינויים באורחות חיינו. כמובן שנשתף את הציבור בנעשה, כנדרש. גם במסלולי הבנים האחרים (תושבים וחיילים) אנו עוקבים ובודקים, אם יש צורך בשינוי ובעדכון על פי מה "שקורה בשטח" ובתיאום עם מוסדות הקבוץ.

שוב אנו קוראים להמשיך ולדאוג לפתרונות דיור לזוגות צעירים (דירות שני חדרים), כמו להמשיך ולשפץ אשקוביות נוספות, או דירות דומות, כמענה זמני עד שיעברו לדיור קבע.

בהזדמנות זו אני רוצה להזכיר לסטודנטים שאת הקבלות על תשלומים עבור שכ"ל צריך להביא אלי (אפשר לשים בתא הדואר) אני מטפלת בזיכויים! כמו כן בכל עניין אתם מוזמנים לפנות אלי, או אל כל אחד מחברי הוועדה ונשתדל לטפל ולתת מענה.

שנת 2013 תהיה טובה בכל התחומים לא פחות מ- 2012 ושקטה יותר.

בשם ועדת בנים (אורנה ת.א, רונן סעידי, נעם קורן)

אבנת

עדיין..... הערת שוליים

מי שגר בקבוץ, כל חייו, יודע שהקבוץ הוא בית. ובית נקי – פשוטו כמשמעו.... אז למה החצר שלנו כל כך מלוכלכת? האם יש מישהו הזורק ניירות, ניילונים וכל רפש אחר בתוך ביתו פנימה? אז למה בחוץ? דווקא במקומות ציבוריים – כמו סביב חדר האוכל, ליד המרכולית ומקומות ציבוריים אחרים – ליד פחי האשפה, סביב מקומות העבודה? האם לעד נסבול את ריחות הזבל של מדמנת "דלילה"? והאם עוזרת הפניה לשלטונות?

חשוב לי לציין:

כל אחד מאתנו יכול להתבטא בדרך זו של "הערת שוליים" – כי היום אין מקומות אחרים להעיר, לשבת, ו"לקטר".
העירו והאירו...

תלמה

אצלנו בחצר

צוות אצלנו בחצר התחיל לפעול לפני כשנתיים. התקופה הייתה תקופה של שינויים רבים ונוצרה בקרב חלק מהחברים תחושה שנחוץ ליצור מסגרת חברתית-תרבותית שתזמן לחברים אפשרות להיפגש, לא בשביל דיון, הסבר על עוד תהליך שינוי או קבלת החלטות, אלא פשוט - מפגש חברתי תרבותי מהנה ומעשיר. "שבת אחים גם יחד". חברות הצוות, עמליה ג. מרים ק. שלומית ה. ואוכמה התנדבו להרים את הכפפה ולנסות ליצור משהו חדש, לו ניתן השם: "אצלנו בחצר".. הפעילות בצוות היא בהתנדבות והקו שנבחר כקו מנחה לפעילות היה שילוב של פעילות תרבותית מהנה ומעשירה תוך בחירה של מפגשים שאינם דורשים "לוגיסטיקה" מורכבת שתקשה על הביצוע.

בחרנו להתחיל ביום סרט. אחת לחודש סרט במועדון, כשקדמו לסרט כוס קפה, כיבוד קל ומפגש רעים.

התגובות היו חיוביות ועם האוכל בא התיאבון. וכך, מ"סתם יום סרט" הרחבנו את המגוון ושילבנו הקרנת סרטים בהשתתפות יוצרי הסרטים, מה שהעשיר את המפגש ואפשר שיחה והחלפת דעות בין היוצרים לחברים. בנוסף קיימנו קבלות חג בראש השנה ובפסח, ארגנו סיורים (סיור עם בוקי נאה להכרות עם חיי הלילה בתל-אביב וסיור בעקבות סיפורי אהבה ירושלמיים) וכן לקחנו על עצמנו, בשלב זה, את המשך המסורת של טיול קיבוץ במסגרת יום הולדת לקיבוץ.

קהל היעד, בראשית הדרך, היו חברי הקיבוץ והמקור התקציבי היה מתקציב הקיבוץ. בהמשך, מתוך רצון לשלב שתי מגמות, חברתית וכלכלית, פתחנו את הפעילות לכל תושבי כפר מנחם ואנחנו נעזרים בתקציב התרבות של האגודה לביצוע הפעילויות. לצוות תוכנית פעילות שנתית המתבצעת בהתאם למסגרת התקציבית של הישוב ובאישור הנהלת הישוב. בסקירה לאחור ועם מבט קדימה אפשר לראות בצוות "אצלנו בחצר" מודל למבנה הפעילות התרבותית בכפר מנחם.

לדעתנו ומניסיונו, יש מקום לשלב בפעילות התרבות בכפר מנחם צוותי מתנדבים. צוותים המבצעים אירוע חד פעמי (חג, אביבון, פתיחת הקיץ וכו') וצוותים המובילים פעילות מתמשכת (אצלנו בחצר, חוג קולנוע, טיולים וסיורים, הרצאות וכו'). כל אותן פעילויות יתבצעו תוך קשר ותיאום עם הנהלת הישוב/ועדת תרבות לכשתקום. סוג כזה של פעילות אמור להרחיב את מעגלי השותפים לעשייה בישוב, יפתח אפשרויות לשיתופי פעולה, ויעשיר ויחזק את חיי הקהילה.

אוכמה

מערכת הבריאות

לפני מספר שבועות כתבתי על הנעשה במערכת, כך שאין הרבה מה לחדש.

במבצע "עמוד ענן" נאלצנו לעבוד במתכונת מצומצמת עקב סגירת מערכת החינוך ואילוצים נוספים, דברים שגרמו לאי נוחות מסוימת ועל כך אנו מתנצלים. כזכור עברנו לפני כחודשיים לעבודה עם השר"פ ועד כמה שידוע לי רוב החברים והתושבים שהצטרפו, מרוצים. אם למישהו יש טענה או בעיה, מתבקש לפנות אלי, על מנת שנוכל לטפל. בשנה זו שינינו מספר פעמים את צורת הזמנת התרופות והאמת ניתנת להיאמר שעדיין לא הגענו לצורה האידיאלית. כרגע עברנו, כפי שפורסם, לשיטה בה יצטרפו החברים להגיע למרפאה ולאשר את רשימת התרופות מידי שלשה חדשים. פרטים מדויקים פורסמו בדף נפרד, אנו מבקשים בכל לשון של בקשה לפעול לפי ההנחיות, על מנת למנוע עיכובים בהזמנת התרופות.

לצערי נגרמו אי נעימויות רבות ומפחי נפש בהזמנת התרופות האחרונה שברובן נגרמו עקב אי הספקת התרופות ע"י בית המרקחת איתו אנו עובדים וגם איחור בהחזרת המרשמים ע"י החברים. שלחנו מכתבים חריפים לקופה ובהם גם דרישה להחלפת בית מרקחת, דבר שאנו מקווים יתבצע בקרוב.

לקראת שנת התקציב הבאה יתכנו שינויים בסבסוד התרופות ברוח דיוני הצוות שעסק בנושא (צוות הערכים). כשיהיו דברים והחלטות ברורים יותר, נפרסם. כמובן שכל דבר יובא להכרעת שיחת הקיבוץ.

בהזדמנות זו אמסור שסיגל הצטרפה חלקית לצוות כעזרה לאסתר בעבודות המשרד. נאחל לה הצלחה.

אני רוצה גם להודות לכל צוות המרפאה ובמיוחד לדנית שנשארה אחות יחידה במרפאה ועד עתה עומדת יפה במשימה. כמו כן אני רוצה להודות לשאר האנשים הקשורים למערכת ובהם נהגים, מטפלים ועוד, אשר עושים את עבודתם במסירות ונאמנות.

בברכה ושנהיה בריאים אמנון

לצוות "אצלנו בחצר" - אוקמה מריס קליין ועמליה טולצברג יישר כוח על
אסימת חנוכה ויומהולצת הקיבול המלוונת שעילה והאינטימית וכן חן
אליאורה בן חורין על התערוכה לאופי אלוני על ההנחיה ולצבילי על
העצרה האלוסטיית

במהלך השנה האחרונה בבית הדר שהו בין 17 ל 20 דיירים. ובניהם חברי קיבוץ, הורים של חברי קיבוץ ודיירים זמניים.

השינויים בכלכלה הישראלית והתייקרות המחירים משפיעה גם עלינו למרות זאת בחרנו שלא להתפשר על איכות הטיפול בדגש על טיפול אישי, סיעוד ותזונה איכותית.

אני עוסקת לאורך כל השנה בליווי הצמוד של חמוטל וחברי המינהלת של בית הדר במציאת דרכים לאיזון כלכלת הבית תוך שמירה על איכות הטיפול בדיירים.

בית הדר ערוך לקבלת חברי קיבוץ גם למצבי ביניים בהם חבר הקיבוץ זקוק לסיוע. במהלך השנה שהו אצלנו מספר חברים ונעזרו בשירותינו.

לאורך השנה אני עובדת עם רחל קרון ומלווה אותה בתפקידה כאחראית פריפריה. שיתוף הפעולה בינינו מאפשר מעקב וטיפול בכל חבר קיבוץ הזקוק לעזרה אם בביתו ואם במסגרות אחרות.

לאורך השנה נתקלנו בקושי רב במציאת כוח אדם איכותי. לצערנו מעטים האנשים אשר מעוניינים לעבוד בעבודה הדורשת התמדה ומסירות נפש. העבודה בבית הדר מתקיימת על הצד הטוב ביותר בזכות הצוות הוותיק והמסור שלנו שעובד ימים כלילות על מנת שהדיירים יקבלו סיעוד איכותי.

נקודת האור השנה הייתה טוב ליבם של משפחות הדיירים ומשפחות של הצוות אשר תרמו לבית הדר ברוחב לב ובצנעה. כן ירבו.

נשמח לראות יותר מעורבות מצד חברי הקהילה. נקבל באהבה מתנדבים מכל הגילאים לבית הדר. נשמח לשיתוף פעולה פורה עם מערכת הגיל הרך ומערכת הגיל הבלתי פורמלי. אני חושבת שבית הדר צריך להיות נגיש וזמין בפני כל ילדי הקהילה. ילדינו צריכים לגדול על הערך "והדרת פני זקן".

ענבל

*ארון סלע ורם בן חורין שהתאייסו לצה"ל הפכת צפק צלחה ובהצלחה שוב
הביתה בשלום.*

*לארנון לפידות הנחת סופית ומתחיל חיים שלא אמאם הציפוי הפכות
חמות אכזאנו. שיהיה בהצלחה*

פרידה מועדת תכנון

הגעתי לועדת תכנון בדרך ממש לא מתוכננת, אבל משנקלעתי למקום הזה, חשבתי שאולי זו הזדמנות לנסות לקדם את המרחב הציבורי שלנו. מאד לא אהבתי את המצב של חוסר דרכי גישה מסודרות, מדרכות שחסרות מאד, תאורות, חניות, נוי, ניקיון, לא מטופלים, עמודי החשמל וגזעי עצים המשמשים לחסימת אזורים מסוימים, במפרים חסרים, וצורך בפיתוח אזורים שהציבור משתמש בהם.

עם כניסתי לתפקיד הזהירו אותי, שזו ועדה ללא כסף. בדיעבד, היום אני ידע שזו החולשה המרכזית שלה. אני חשבתי, שאצליח להיות מעין גורם מתאם בין הגורמים המתקצבים לבין הגורמים המתכננים, כדי להוציא לפועל חלק מהתכנית מידי שנה וכך להתקדם. כבר לפני כשנתיים נאמר, שהתכנית הכוללת, שצוות התשתיות, עם גורמים מקצועיים חיצוניים הכינו, למעשה קרובה לסיומה ובעצם צריך להתחיל לבצע אותה.

להשקפתם של חברי צוות התשתיות, צריך לקחת אזור מסוים, לדוגמה, הגבעה הצפונית ולבצע שם את כל התכנית התת-קרקעית ואחר כך לבנות את הכבישים, המדרכות, הנוי והתאורות. לצורך ביצוע תכנית שכונתית כזו דרושים כ- 4 מיליון ש"ח. אם אין את הכסף לביצוע מלא לא כדאי לעשות שיפורים מקומיים, שאחר כך במסגרת ביצוע התשתיות, צריך יהיה להרוס אותם. זה בעצם המלכוד, שבו אנו נמצאים ונראה, שרק שלדון אידלסון יוכל לחלץ אותנו ממנו.

בסיטואציה זו ניסיתי לקדם פרויקטים שאינם קשורים לתשתיות, או כאלה, שעלותם אינה גבוהה והם יכולים לשפר את איכות החיים היום יומית שלנו. לדוגמה: שיפור הרחבה באזור הכולבו, הגגון, המשטח והחניה, טיפול באזור הכניסה המזרחית של חדר האוכל - סידור המשטח וגגון, שייתן מחסה בפני הגשם והשמש, עבור הבאים באופניים טוסטוסים קולנועיות, שביל מקביל לכביש, עבור הולכי רגל ועגלות ילדים בדרך שבין בית הדר לכון הספרייה. אפשר לראות עוד משימות רבות שעלותן אינה כל כך גבוהה והן יכולות לתת בונוס מידי לחיים השוטפים שלנו.

בשיטת התקצוב והניהול שלנו, גם משימות כנ"ל, הן קשות מאד לביצוע. בשלב הכנת התקציב השנתי לא מקציבים לנושא ולו שקל אחד ולא קובעים אפילו יעד קטן אחד, שאותו רוצים לקדם. יש כסף שמוקצה לתיקונים הכרחיים בגובה של כ- 80 אש"ח וזה מתקיים. להערכתי הקצבה של 200 עד 300 אש"ח לשנה, זה תקציב שניתן לגייס אותו וזה היה יכול לקדם מאד את המרחב הציבורי.

לעניין הניהול: הרעיון שיש איזה דרשן, שמבקש כסף לפרויקטים מסוימים ותמיד אפשר לדחות בקשות כאלה, בגלל העדר תקציב, או בגלל שהמשימה לא נראית כל כך חשובה בעיני מי מהנדרשים להחליט, המצב שלא צריך להמשיך להתקיים. יש לנו במערכת בעלי תפקידים, שאוהבים מאד להיות מיודעים ומעורבים בענייני המרחב הציבורי, אבל אף אחד מהם לא מגיע לתפקידו עם אחריות לדאוג לתקצוב וביצוע בנושא זה.

אחרונה נכנס לתמונה גורם נוסף - האגודה של הישוב - למעשה מזכיר האגודה אמור לקבל עליו את טיפוח המרחב הציבורי (העברה שבעיני היא חיובית), אבל הוא עדיין לא הפך את האחריות הזאת לאגודה של כוון התפתחות, הוא גם לא מקבל מצד הישוב הישן תביעות ומטרות, שאפשר להתייחס אליהן. מישהו צריך לייצג את הישוב הישן כלפי האגודה ולבוא אליה בתלונות ובדרישות. אם נשים לב לפעילות של האגודה עד עתה, נראה שיש התייחסות בעיקר לדברים שקשורים גם לאנשי השכונה, כמו בתי הילדים, חניה ליד בתי הילדים, מתקן משחקים וכדומה.

יש קושי נוסף ביכולת שלנו להתקדם למרחב ציבורי נורמאלי והוא נוגע לביקורת הציבורית שיש לנו כלפי המצב. יש כמה אנשים, שבשיחות איתם יכולתי לשמוע ביקורת על המצב, אבל האמירה הרווחת במקומותינו היא שהמצב בהחלט בסדר, מין הסתפקות במועט כזו. היו מקרים שבהם הערתי על לכוך, או קוצים וראיתי שאנשים בכלל לא מודעים לעניין. התגובה שלהם יכולה להיות - בפעם הבאה שאעבור במקום הנדון אני אשים לב. התחושה לעיתים, שאתה טורח במקום, שלאנשים לא כל כך מציק. זה לא גורם מעודד מוטיבציה.

אם היה הכסף מצוי בכיסי, אני לא הייתי מסתפק במצב הנוכחי. גם במצב תקציבי הכי נחות, שאפשר לחשוב עליו, לא הייתי משלים עם מצב הניקיון, הקוצים ופינוי האשפה והגזם. הדברים שיש לשפר מופיעים אצלנו כמעט בכל פינה: אזור המרכולית והחניה סביבו, המדרכה שחסרה מאד בדרך היורדת מחדר האוכל לכיוון הכביש והקישור הסופי שלה לכביש, שנסחף אחרי כל גשם, החניות והדרכים בתוך השכונה הדרומית לא יכולה לחכות לימי המשיח, הטיפול בכניסה המזרחית של חדר האוכל מזמינה גגון יפה לרווחת ציבור המשתמשים ומותר גם לפאר את המקום עם שיחים ופרחים, רחבת ח"א ראויה שערוגותיה יפרחו ושהשיחים הקיימים לא יסתירו את החלונות הקטנים ממילא. ככלל, הייתי פותח דלתות זכוכית לכוון מערב ומחבר את הרחבה עם הנוף שלה, כחלק המשכי של ח"א, באזור העליון של האמפיטאטרון הייתי בונה מדרכה, ספסלים ונוי כדי להפוך את המקום לריאה ירוקה נופית. פסלים - מותר בגנים הציבוריים שלנו להוסיף קצת פסלים, קצרה היריעה להכיל את המשימות שהייתי רוצה להגשים.

אני מאמין, שאיתי ובלעדי בסופו של דבר, נצליח לעלות כיתה במרחב הציבורי. צריך לזכור, שיש גם מקומות יפים, שאפשר להתברך בהם. חשוב לנסות להתקדם ואולי הלקח הכי חשוב מבחינתי שגם התקדמויות קטנות הן התקדמות.

ולבסוף, הייתי רוצה להעניק את פרס (לא כספי) איכות המרחב הציבורי לרפת מי שיעבור בסביבה (עם נכדיו), יראה איך כל יום צומח שם דשא חדש וגם עצי זית פתאום צצים, ואפילו פחי האשפה זכו לגידור ויש גם ספסלים ופסל סביבתי. שאף אחד מהעושים במרחב הציבורי לא ייעלב, אבל מצאתי לנכון לציין את הרפת, כדוגמה ומופת, שיכולה להשפיע לטובה גם על שאר המקומות ביישובנו.

תודה לכל אלה, שהיו איתי בקשר לענייני קידום הפרויקטים, שהצלחנו לקדם וזכיתי מהם בהחלט ליחס אוהד.

מרדכי קריסטל

קה- תן

זו לא חנות אלא מקום שנפתח לפני שלושה חודשים בצמוד לכלבו, והפועל ללא תמורה כספית כלשהו.

כולם מוזמנים להביא ולקחת מה שרוצים (בגדים, משחקים, ספרים, כלי בית) במצב טוב. אפשר להביא גם רהיטים ומוצרי חשמל גדולים - בתאום מראש.

שעות פתיחה:

כל יום בשעות הבוקר בשעות 8:00- 14:00 ובימי רביעי גם אחה"צ בשעות 16:00- 18:00.

תודה לשביט ושגית לב, הלה ושאול אלמן, ענת שרון שעזרו לנקות ולסדר את המקום. נשמח לעוד מתנדבים להפעלת המקום.

בשם הצוות, אנה גולדסטרן

ועדת איכות סביבה – פעילות

ועדת איכות סביבה מורכבת ופועלת על ידי מתנדבים בעלי עניין בנושא. אנו מרגישים שיש חשיבות רבה לשמירה על איכות חיינו וסביבת הישוב שלנו אשר נמצא בתהליכי צמיחה, התפתחות, ושינויים. אחרי תקופה ארוכה של לימוד הנושא, שכללה ביקורים במקומות בהם המחזור עובד בצורה יפה, פגישות ודיונים, ניגשנו לוועד הישוב וקיבלנו את ברכת הדרך ותקציב מצומצם לתחילת הפעילות.

המטרות שמנחות אותנו הן: **הפחתת הצריכה**, ולשם כך הקמנו מרכז קח-תן באחריותה של אנה גולדסטרו.

טיפול מפגעים בריאותיים וסביבתיים (כמו ריסוסים חקלאיים ועוד) - באחריות גידי קרון.

הפרדת הפסולת לשם מיחזור, בימים אלה עוצבו בישוב שלוש פינות מחזור על ידי מחיצות התוחמות את הפינות, מארגנות אותן בצורה אסתטית וברורה. אנו עדיין בתהליך ארגון ושילוט הפינות. פינות אלה אמורות להיות מרכזים שאליהן תגיע כל פסולת המחזור מהתושבים ותמוין על ידם למיכלים המתאימים. באחריות יהודית הלבני ושביט לב. בנוסף לכך הוקם באזור הרפת מרכז מחזור שיקלוט אליו את הפסולת שמפונה על ידי עובדי הנוי - באחריות שביט לב.

מטרה נוספת וחשובה, שכרגע אנו עסוקים בה, היא **העמקת המודעות** של הציבור, לחשיבות של הפחתת הצריכה והפרדת הפסולת לשם מיחזור. פעילות ההסברה – באחריות אתי שפירר וגידי קרון.

שלב נוסף של הפרדה, שאנו רוצים להגיע אליו ונתייחס אליו בקרוב, הוא הפרדת פסולת רטובה מהפחים הכלליים והפנייתה ליצירת קומפוסט.

אנו יודעים שכל זה לא קורה מהיום למחר. זהו תהליך שכולנו התחלנו בו. הצוות שלנו רואה חשיבות בהרחבתו והעמקתו, בשיתוף פעולה של כל הציבור.

הרי כולנו מבינים שהעולם ממשיך להתקיים גם אחרינו ולא כדאי שניפגע ונזהם ונקלקל את מה שאנו משאירים לדורות הבאים.

חשובה לך הסביבה?
חשובה לך איכות החיים שלנו?
חשובה לך הסביבה של הדורות הבאים?

פעילות איכות הסביבה בכפר מנחם קורמת עור וגידים!!!

ועדת איכות הסביבה בכפר מנחם החלה את פעילותה!

אנחנו רואים את החיים בסביבה כפרית חקלאית כזכות וערך שיש לשמור ולטפח אותו תוך שילוב נכון בין האדם לסביבתו.

הנושא הראשון אותו בחרנו לקדם הוא הפרדת הפסולת לפחי מיחזור ביישוב ועידוד הקטנת הצריכה. לשם כך החלטנו על פתיחת מחסן קח-תן ויצירת מרכזים נוחים להפרדת פסולת למיחזור.

מחסן קח-תן כבר פועל בפסאג' מאחורי הכל בו בצד שמאל, שעות פתיחה: כל יום שישי ב 14:00-12:00. למחסן אפשר להביא: בגדים, תיקים, נעליים, כלי בית, צעצועים, רהיטים, דיסקים, ספרים, אלקטרוניקה וכו'.

בימים אלו הקמנו מספר נקודות ביישוב להפרדת פסולת למיחזור:

ניירות ועיתונים	קרטונים	פלסטיק	סוללות	דיסקים	מתכת
בקבוקי זכוכית/פלסטיק/פחיות לפיקדון ציוד אלקטרוני זכוכית					

היכן נמצאות הנקודות?: ליד הכלבו, מול בית הדר, בהרחבה באותו מקום שבו נמצאת הפינה היום ובעתיד גם ליד בית ספר האלה.

בנוסף פתחנו מרכז תפעול למיחזור הפסולת ביישוב באזור לולי מזרח בו תרכז פסולת האלקטרוניקה, הברזל, הזכוכית ואריזות הפיקדון.

חשובן ועדת איכות הסביבה יתנהל בשקיפות מלאה ופעילות עסקית תתבצע באישור חברי האגודה. שתהיה לכולנו שנה ירוקה! כל המעוניין להתנדב לפעילות בנושא איכות הסביבה יתקבל בברכה!

שפיכת פסולת ברבים: בשנים האחרונות נערמו ונוצרו ריכוזי אשפה גדולים מאחורי מפעל הקרמיקה ובסמוך לשער המוסך.

כחלק מהערכות היישוב למהלך של הפרדת פסולת בייתית לסוגיה וטיפול נכון יותר בפסולת המשקית, נוקו שטחים אלו לחלוטין מכל סוגי האשפה ובמקום נותרו שלטים האוסרים על זריקת פסולת.

צוות ועדת איכות הסביבה: אנה גולדסרו, שגית לב, אתי שפירד, יהודית הליבני, צביה רייטר, גדי קרון, אראלה פרי, ניר פיק, עמוס כהן, שאול אלמן, שביט לב ודני שביל נציגי הועד.

ועדות הקבוץ בראי הזמן

בקבוץ השיתופי הייתה מסורת של ועדות בעזרתן תפקד הקיבוץ.

וזו רשימת הוועדות:

ועדת חברים.

ועדת השתלמות.

ועדת ספורט.

ועדת כלולות.

ועדה פוליטית.

ועדת מינויים.

ועדת עבודה.

מזכירות.

ועדת חינוך.

ועדת משק.

ועדת בריאות

ועדת בנין שהפכה באמצע שנות ה-70 לוועדת תכנון ובניה.

ועדת עלון שחדלה לתפקד בשנות ה-90, עת מונה עורך יחיד

ועדת בטחון שסמכויותיה הועברו למא"ז ולרב"ש.

בתחילת שנות ה-60 הוקמה החטיבה הצעירה ועמה ועדה לטיפול בצעירים.

בשנות ה-80 הוקמה ועדת קשישים.

בשנות השבעים נוספו ועדת ייעוץ וועדה פדגוגית שנועדו לטפל בחברים וילדים בעלי צרכים

מיוחדים. ועם המעבר לרשת בטחון הוקמה קרן מילואים להבטחת צרכיהם הכלכליים של

בעלי צרכים מיוחדים

מסגרת זו של ועדות תפקדה עד שנות ה-90

בשנות ה-90 נוצר ואקום ניהולי, כשההרגשה הייתה ש"העסק לא עובד" ו"אין כתובת

ניהולית".

התחילו מחשבות ודיונים על שנוי מבני.

עם המחשבות על שנוי מבני הופסק גם הטיפול בקליטת צעירים.

בסוף שנות ה-80 הוקמה ועדת הפנסיה. ובסוף שנות ה-90 הוקמה הוועדה הכספית.

ובאמצע שנות ה-90 הוקם צוות שהופקד על הקמת השכונה

מכאן ואילך הוקמו צוותים להציע דרכי תפקוד משתנים.

בסוף שנות ה-90 תחילת ה-2000 הוקמו הצוותים לדיון בשינוי 3 הקוארדינאטות של

הקבוץ השיתופי. – הוקמו הצוותים להכנת ההפרטה, שיוך דירות ושיוך הון. צוות

ההפרטה פעל עד 2007 וצוותי שיוך הון ושיוך דירות סיימו את עבודתם במהלך 2012.

ההפרטה בוצעה בתחילת 2006 ועמה בוטלו ועדת חברים, ועדת השתלמות וועדת

כלולות. ועדת ספורט וועדה פוליטית

הטיפול בקשישים הועבר לוועדת בריאות. וב- 2008 מונה אחראי ייחודי לטיפול בצרכי הקשישים.

בתחילת שנות ה- 2000 מונה אחראי לטיפול בענייני הצעירים וב- 2011 הוקמה ועדת בנים. בתחילת 2004 שונה המבנה המשפטי של הקבוץ והוחלט על תאגוד ועמו הפרדה בין המשק והקהילה והמזכירות הפכה להנהלת הקהילה ועדת משק הפכה להנהלה עסקית ובעלי התפקידים הפכו למנהל קהילה ומנהל עסקי.

באמצע שנות ה- 2000 הפכה ועדת עבודה לוועדת כח אדם והועברו אליה גם סמכויות במינויים בהמשך הוגדר התפקיד כמשאבי אנוש והחלה לטפל במכרזים לתפקידים במקום במינויים ובמשכורות.

עם ההחלטה על שיוך הדירות והכרה בצורך בחידוש התשתיות בקבוץ הוקם באמצע שנות ה- 2000 צוות תשתיות ולאחרונה הוחלט על פרוק ועדת תכנון וכל הסמכויות הועברו לצוות התשתיות.

ב- 2006 החל איכלוס השכונה ובעקבותיו הוצאו ענייני החינוך והתרבות מהקבוץ. הוקם פורום חנוך ציבורי וועד האגודה השיתופית, צוות חרום יישובי וצוות המופקד על איכות הסביבה.

בשלהי העשור הראשון של המאה ה- 21 הוקמו צוותים לגיבוש הצעות לדרכי תשובה לבעיות הקהילה - הוקם צוות צמיחה דמוגרפית. צוות לבדיקת המבנה הארגוני וצוות לדיון ערכי. והוקמה המנהלת ל"בית הדר".

היום מתפקדות בקבוץ רק מעט ועדות – (ראה דוחות) ולידן בעלי תפקידים ממונים. רבים מן העניינים שטופלו בעבר ע"י ועדות מטופלים היום ע"י החבר הפרטי באמצעות הכספים העומדים לרשותו.

ליקטה מהארכיון: אוכמה אבירם

הביאה לדפוס: יהודית אפרתי

*אמיני שרון היוצאת לפנסיה אחרי עשרות שנים של עבודה מארכת ומסורה
בחינוך ובשירותים ברפת כולנו. וזמן חן לך אל תפואתך אשינויים בעבודת
אחסן הכלים עם הפפטה ולאחרונה.
המשק עשייה בריאות ונחת.*

(ד) מעות של חנוכה

לקראת חג החנוכה
קיבלנו מתנה,
לא סתם מתנה
אלא, מתנה בכפיה!
ברוב של 2 קולות בלבד
החליטה ההנהלה:
לכפות על המתנגדים
שינוי אחד הערכים!
כל חברה ערכית
עושה הצבעה שנית
או מכבדת
את כבוד המיעוט הגדול
ולבנק שולחת רק את הרוצים
ולא אונסת את המתנגדים,
שהם בכלל לא מעטים.
אנא חישבו שנית

חג שמח

נורית גלינה

עידן חדש

והשנה נצעד צעד גדול ומכריע
בעולם המודרני, ובקרוב יגיע
- לפתיחה ביום חול וביום השבת -
ה-**כספומט** !

והכסף יזרום לו במהירות
ישתפך לתפארת בקלי קלות!
אין עוד חוסר ואין עוד גבול –
ה**כספומט** איתן כעץ שתול !

ובקרוב בכל הקיבוצים
יידעו נכדי וניני החלוצים
שהכסף גדל ונולד –
ב**כספומט** !

*

הנדע גם בימים ההם
לחיות קיבוץ, קיבוץ שלם,
שיזכור לתמוך בזקן, בחלש,
במי שנפל וכוחו כבר תש?
הנדע גם ב"עידן **כספומט**" –
כולנו, אני אתה ואת -
לקיים מציאות קיבוצית
של מערכת יחסים חברית,
של מסירות ודאגה לכולם,
לשמר בינינו את מלוא המרקם
של קיבוץ, של יחד, ושל ערבות
זה לזה ולכולנו - באחריות ?

בואו נחליט שגם בגיל 73
נזקוף ראש ולא נבוש!
נקווה לטוב גם בתקופת –
ה**כספומט** !

יואל דרום

כשבני הבכור היה ילד קטון
בית אמי-סבתו שכן בצפון.
אז רב המרחק והנסיעות יקרות,
התראינו רק לעיתים רחוקות.
ועל כן התקשתה סבתא בהחלטה
מה לקנות לו, איזו מתנה.
אך כשהיא מצאה סוף פיתרון,
התנפלתי עליה ברוב חרון:
כסף? חס ושלום, זה ישחית את נפשו!
כסף – בשום אופן לא!
הרי אנחנו בנינו חברה חדשה,
חברה ללא כסף, ללא מסחרה,
חברה חופשית שכולה חזון:
חברה טהורה מקללת הממון.

*

את הסיסמות האלה מי עוד זוכר?
את המנגינות האלה מי עוד מזמר?
"הכסף מניע את כל העולם"
שר שלאגר ידוע באותו הזמן,
אך אנו זמן רב עצמנו עיניים
עד שגילינו כי בינתיים
העולם על כסף מתגולל
והקיבוץ הולך ומתבולל !
אז גדלו בתוך המחנה
מוסדות של ממכר ושל מקנה,
ונותרו חופשיים בזו החברה –
רק המים, האוויר והאהבה.

ועכשיו גם אחרוני המהססים
רצים לבנק וחשבון שם פותחים
וכך משתלבים לבסוף גם הם
בעולם מושגים שאינו שלהם...

רותי נולדה בתל אביב בשנת 1923. היא האמצעית מתוך שלש אחיות. אחות ליונה ואהובה. המשפחה היא משפחה ערכית שבראש מעיניה חינוך הילדים. היא סיימה בית ספר יסודי ואחר כך נאלצה לעזור בפרנסת המשפחה. את בית הספר התיכון, סיימה מאוחר יותר במסגרת תיכונה.

רותי התקבלה לסמינר הקיבוצים והוכשרה כגננת. את כל לימודיה מימנה בעצמה. לכפר מנחם הגיעה כגננת שכירה ומהר מאד הכירה את צבי, שלאחר זמן נישאה לו. לצבי ורותי נולדו שני בנים, בעז ודודו.

כגננת בכפר מנחם היא חינכה דורות של ילדים. רותי הייתה ידועה כגננת בעלת שיטות מקוריות וכזאת שאינה הולכת בתלם. על כך יכולים להעיד עשרות הילדים אותם חינכה. היא השקיעה את כל כולה בעבודה והתוצאות דיברו בעד עצמן. רותי הייתה גננת מצטיינת ומוערכת.

כשסיימה את עבודתה כגננת, עברה לעבוד במפעל הקרמיקה ובמקומות אחרים. בתקופה זו, נוצר הקשר שלה עם ספרית הילדים, אהבתה הגדולה. היא הקימה את הספרייה מן היסוד ויצרה מקום לתפארת.

מביקורי עם ילדי, זכורים לי מאור פניה והרצון הרב לעזור, כל פניה נתקבלה ברצון וברגישות.

רותי ידעה ליצור קשרים מצוינים עם הסובבים אותה ועל כך העידו חברותיה וחבריה הרבים. בתקופת חייה האחרונה, שהתה רותי בבית הדר וזכתה לטיפולם המסור של עובדי ועובדות הבית.

היא לא הייתה משועי הקיבוץ, אך הייתה מאותם אנשים שתרומתם לקהילה הקיבוצית לא תסולא בפז,

וכפי שאמר לי בעז: "אמא שלי לא הייתה היסטוריה, היא הייתה חוויה".

הקיבוץ כולו משתתף באבלם של בעז ודודו וכל בני המשפחה.

יהי זכרה ברוך

אמנון זלינגר

לזכרה של רות

מגיעים לגן. הגננת היא רות. קראנו לה רותי. זאת הפעם הראשונה שמתייחסים אלינו בכבוד ויכולת לקשר חם, עדין, להכיל.

התאהבנו בה כולנו והערצנו. התחלנו לדבר בח' וע' גרוניות. מבטא תימני. מסבירה בשקט ובעדינות, מרתקת. כל הפעילויות בגן מוכנות ומתוכננות מראש, אבל הכל זורם כאילו זה ספונטני. מקשיבים לה בפה פעור, כל כך מעניין. מפעילה את כל החושים. כיתה א'. היינו ילדים רבים, אבל כל אחד הרגיש כאילו מלמדים ומטפלים ומעודדים ומלטפים רק אותו.

נושא הבישול – כיתה א'. אני זוכרת את הדיבור על הירקות. אפשר היה להריח את המלפפון והגזר ותפוח האדמה. לדעת מה טעמם עוד לפני שטעמנו... היא היתה קוסמת החושים. דוגמא ליחס בין מבוגר לילד. היתה עצמאית בדעותיה ובהשקפת עולמה, ובתקופה ההיא זה לא היה עניין של מה בכך. ידה של דעת הקהל היתה כבדה מאוד. היא לא נכנעה ל"יישור הקו" שהיה נהוג אז, אך עשתה זאת באצילות נפש.

אני יכולה לדבר רק על עצמי. ההשפעה שלה על חיי (למרות שהיתה איתנו רק שנתיים) גם בעבודתי בחינוך

וגם כאם היתה מאוד, מאוד משמעותית, ועזרה לי להתמודד עם מצבים מורכבים. פעם, בזמן המקלחות בצהריים השתוללתי כנראה בצורה מוגזמת. רותי עצרה אותי, התכופפה כך שעיניה נפגשו עם עיניי ושאלה אותי שאלה בלתי צפויה: "אסתר, את מרגישה לא טוב?"

נתנה לי סולם לרדת מהעימות שהיה יכול להיווצר בינינו, כמו תמיד מבלי להטיף מוסר. למרות שהייתי אז רק בת חמש האירוע הזה מלווה אותי כל חיי. על המשפט הזה חזרתי עם ילדים אחרים וזה תמיד עבד כמטה קסם. אחרי כיתה א' עזבה ואנחנו לא הפסקנו להתגעגע.

אסתר לפידות